

مقایسه اثر میدان الکتریکی پالسی و فرآیند حرارتی بر انتقال جرم در استخراج قند از چغندر قند

عبدالمجید مسکوکی^{۱*} - محمد نقی اشتیاقی^۲

تاریخ دریافت: ۸۹/۱۰/۲۵

تاریخ پذیرش: ۹۰/۵/۱۹

چکیده

اثر میدان الکتریکی پالسی قوی بر فرآیند انتقال جرم از خلال چغندر با ضخامت های متفاوت در مقایسه با تیمار حرارت مورد بررسی قرار گرفت. برای این منظور، میدان الکتریکی قوی (با قدرت ۳ kV/m^2 با $۲۰\text{ }\mu\text{s}$ پالس) بر دو نوع خلال ضخیم با ابعاد $۰/۵ \pm ۰/۳\text{ میلی متر عرض و خلال نازک } ۰/۳ \pm ۰/۲\text{ متر عرض هر دو دارای } ۳-۵\text{ ساعتی متر طول اعمال و با نمونه های تیمار شده توسط حرارت } ۸۰^\circ\text{C به مدت ثابت } ۱۵\text{ دقیقه مقایسه گردیدند. نمونه های شاهد و تیمار شده توسط پرس آزمایشگاهی در سه مرحله و هریار به میزان ۲۰ بار (۲ مگاپاسکال) فشرده و میزان بریکس، هدایت الکتریکی شربت حاصل به عنوان شاخص های انتقال جرم ، راندمان شربت و سرعت خشک شدن تفاله حاصل از نمونه ها نیز اندازه گیری شدند. نتایج پس از تجزیه و تحلیل آماری حاکی از افزایش انتقال جرم پیش از دو برابر در نمونه های تیمار شده با میدان الکتریکی به ویژه در خلال نازک و نیز افزایش راندمان بالاتر شربت نسبت به فرآیند حرارتی بود . بیشترین میزان مواد جامد محلول در اولین مرحله پرس به دست آمد. هم چنین سرعت خشک شدن تفاله در نمونه های تیمار شده توسط میدان الکتریکی به دلیل حفظ شکل فیزیکی خلال ها ، افزایش روزنه های ایجاد شده در بافت و سلولهای چغندر در مقایسه با نمونه های تیمار شده توسط حرارت به دلیل از هم گسیختگی سلولها و ایجاد کلوخه و ممانعت از خروج رطوبت افزایش قابل ملاحظه ای نشان دادند.$

واژه‌های کلیدی: میدانهای الکتریکی پالسی، انتقال جرم، چغندر قند، بریکس، هدایت الکتریکی

مقدمه

. اساس این روش اعمال انرژی الکتریکی با استفاده از میدان الکتریکی و ایجاد روزنه در غشاء سلول می باشد که به آن حفره‌زایی الکتریکی الکتروپوراسیون^۲ می گویند (Barbosa *et al.*, 1999). هرچند سازوکار این نظریه در نظریه پاره شدن دی الکتریک است که توسط مدل پذیرفته شده نظریه پاره شدن دی الکتریک است که درستی شناخته نشده ولی بهترین زیمرمن و همکاران ارائه شده است. این نظریه پیشنهاد می کند که میدان الکتریکی خارجی یک پتانسیل انتقال غشایی اضافی که بزرگتر از پتانسیل طبیعی سلول است ایجاد می کند و هنگامی که پتانسیل کلی غشا به حد بحرانی حدود ۱ ولت رسید پاره شدن اتفاق می افتد که می تواند به صورت برگشت پذیر یا قابل ترمیم و برگشت ناپذیر یا غیر قابل ترمیم باشد (Zimmerman, 1986). پارگی برگشت پذیر در تحریک سلولی ، انتقال ژن و افزایش فعالیتهای متابولیکی سلول کاربرد دارد و پارگی برگشت ناپذیر می تواند در سه مقوله مهم فرآوری مواد غذایی مورد استفاده قرار گیرد . اول ، نابودی میکرواور گانیزمهای

میدانهای الکتریکی با پالس‌های قوی (PEF) فرآیندی است که با اعمال پالس‌های با ولتاژ بالا توسط دو الکترود در مواد غذایی صورت می گیرد (Dumand Pearleman, 1987) . این فرآیند در حرارت معمولی در مدت زمان کمتر از ۱ ثانیه اعمال می شود و سبب به حداقل رساندن میزان از دست رفتن انرژی و ارزشی‌های تغذیه ای بر اثر حرارت دادن مواد غذایی می شود . فناوری PEF به دلیل جلوگیری از تغییرات نامطلوب و ویژگیهای فیزیکی و شیمیایی مواد غذایی بهتر از فرآیند مواد غذایی با استفاده از حرارت است (Vega *et al.*, 1999)

۱- استادیار گروه کشاورزی و صنایع غذایی پژوهشکده علوم و صنایع غذایی خراسان رضوی.

۲- نویسنده مسئول: (Email: maskooki@yahoo.com)

۳- استاد گروه مهندسی شیمی دانشکده مهندسی دانشکاه ماهیدول تایلند.

PEF نیز بطور قابل ملاحظه‌ای افزایش نشان داد و کثافت شربت بدست آمده نسبت به روش تیمار حرارتی ۳ تا ۴ برابر کمتر بود. به علاوه مقدار قابل ملاحظه‌ای سدیم و پتاسیم و ازت (۰-امینو) در نمونه‌ها و تفاله‌های تیمار شده با PEF وجود داشت که افزایش خلوص شربت را توجیه می‌کند (Jemai and Vorobeiv, 2006). اثر بکارگیری سانتریفیوژ در استخراج آبی قند از چغندر قند پس از تیمار با PEF توسط El-Belghiti و همکاران (۲۰۰۵a) قرار گرفته است. در این تحقیق استخراج قند از چغندر قند تیمار شده با PEF در درجه حرارت معمول به وسیله نیتروسیلر خلوص شربت را افزایش داد. سینتیک استخراج را از چغندرهای تیمار شده افزایش داد هرچند در زمینه استخراج قند از چغندر با پیش فراوری PEF تحقیقات بسیار سیعی اجرا شده و هم اکنون برنامه ریزی برای استفاده در مقیاس صنعتی در بعضی کشورهای پیشرفته در دست اقدام است (Jaegr, et al., 2008 و Bluhm, and Sack, 2009). اما هنوز اترات به کارگیری این فناوری در فرآیند های در حین و پس از استخراج نظیر اندازه خالل، میزان و تعداد مرحل پرس و بالاخره تفاله نامعلوم است لذا در این مقاله تاثیر این موارد مطالعه قرار گرفته اند.

مواد و روش ها

چغندر قند از کارخانه قند در مهرماه سال ۱۳۸۸ به صورت تصادفی از نقاط مختلف سیلوی نگهداری چغندر قند نمونه برداری گردید. برای تولید خالل از مقاطع عرضی تهیه شده توسط یک پانچر (سوراخ کن) چوب پنبه قطعات استوانه ای شکل بصورت خالل چغندر قند دو نمونه خالل بزرگ و خالل کوچک تهیه گردید. اندازه خالل ضخیم با قطر 0.5 ± 0.05 میلی متر عرض و $3-5$ سانتی متر طول و اندازه خالل نازک با قطر 0.3 ± 0.05 عرض و $3-5$ سانتی متر طول بود. برای عمل پرس و استخراج شربت پس از تیمار از پرس آزمایشگاهی استفاده شد دستگاه پرس با ابعاد سطح 75cm^2 و ضخامت کیک پرس $1-5$ سانتی متر و دارای فشار حداقل 20 بار استفاده شده است. در هر مرحله میزان مشخصی از نمونه تحت فشاری معادل 20 بار (2 مگاپاسکال) به مدت 5 دقیقه قرار می گرفت و در فاصله هر پرس مقدار 10 میلی لیتر آب به وزن ثابت تفاله اضافه می شد و پرس اعمال می گردید. اضافه کردن آب مقطر به منظور حصول باقیمانده قند موجود در تفاله انجام شده است (Eshtiaghi & Knorr 2000 a,b, 2002).

برای انجام تیمارهای میدان الکتریکی پالسی قوی از دستگاه طراحی شده و ساخته شده توسط شرکت Sib Food.Tech آلمان در آزمایشگاه گروه مهندسی شیمی ماهیدول تایلند استفاده گردید این دستگاه قابلیت ایجاد جریان الکتریکی تا 20 کیلوولت را با ایجاد

اعمال فرآیندهای پاستوریزاسیون و استریلیزاسیون بدون اعمال حرارت. دوم ، در فرآیندهای استخراج مواد درون سلولی از بافت‌های گیاهی و جانوری و سوم خشک کردن و کاهش آب در موادغذایی است . هر سه پدیده به دلیل پارگی غشا و افزایش نفوذ پذیری سلول است . نابودی میکرو اورگانیزمهای ، تسهیل فرآیند انتقال جرم و ورود و خروج مواد به درون سلول و بالعکس در فرآیند های استخراج مواد درون سلولی ، سهولت خروج آب و انتقال حرارت یا مواد اسمزی حاصل پدیده نفوذ پذیری است. تاکنون مطالعات بسیار گسترده ای در زمینه به کار گیری میدانهای الکتریکی پالسی در هر سه یعنی نابودی میکرو اورگانیزمهای و فرآیند های استخراج و خشک کردن موادغذایی صورت گرفته است . استخراج آبمیوه ها ، ترکیبات زیست فعال ، آنزیمهای، رنگدانه ها، ویتامینهای، قندها، پروتئینها و چربیها و یا کمک به فرآیند خشک کردن میوه ها و سبزیها با پیش فراوری PEF مورد مطالعه قرار گرفته است و تسریع در عمل استخراج ، افزایش راندمان و حفظ ویژگیهای کیفی مواد از مهم ترین دستاوردهای به کار گیری Devito, et al., 2008, Dunn,et at 1996,1987.El-Belghiti, et al., 2005a,b,Eshtiaghi and Knorr 2000 a,b , 2002

استفاده از PEF به منظور استخراج قند از چغندر قند اولین بار توسط Eshtiaghi and Knorr (2000b) مورد مطالعه قرار گرفت . در این مطالعات میدان های $1/2-2/5$ kV/cm و تعداد پالس -200 ۱ توانست به میزان قابل توجهی سلول های چغندر قند را تخربی کند.

استخراج شربت از خالل چغندر قند با استفاده از PEF اثر میدان الکتریکی پالسی با قدرت متوسط $(780-780)$ V/cm (Jemai and Vorobeiv 2003) افزایش استخراج از خالل چغندر قند با استفاده از PEF آثر میدان الکتریکی پالسی با مایع در مقیاس آزمایشگاهی را مورد تأیید قرار دادند. بر اساس مقادیر بدست آمده از اندازه گیری ضریب نفوذ پذیری قبل و بعد از تیمار حداقل ولتاژ لازم 150 v/cm است تا بتوان افزایش قابل ملاحظه ای در میزان استخراج مشاهده نمود و قابلیت استخراج همیستگی نسبتاً کاملی با افزایش شدت میدان دارد. هم چنین کاربرد PEF به عنوان یک فرآیند استخراج سرد قند از چغندر قند با استفاده از میدان های الکتریکی پالسی به عنوان یک فرآیند واسطه ای برای استخراج شربت از خالل چغندر قند (خالل هایی با اندازه بلند) در مقیاس پایلوت و با استفاده از پرس دارای سینی های متعدد (چندگانه) با ظرفیت $4/5-15$ کیلوگرم و یک ژنراتور پالسی $A-1000-7$ مورد مطالعه قرار گرفته (Jemai and Vorobeiv 2006) است . بهترین نتایج پس از اعمال تیمار PEF و دو مرحله پرس به دست آمد و راندمان استخراج تا 80 درصد خروج مواد قندی از نمونه ای تیمار شده حاصل گردید و از دست رفتن قند در پالپ نمونه ها تا میزان 3 درصد کاهش یافت . میزان خلوص شربت بعد از تیمار با

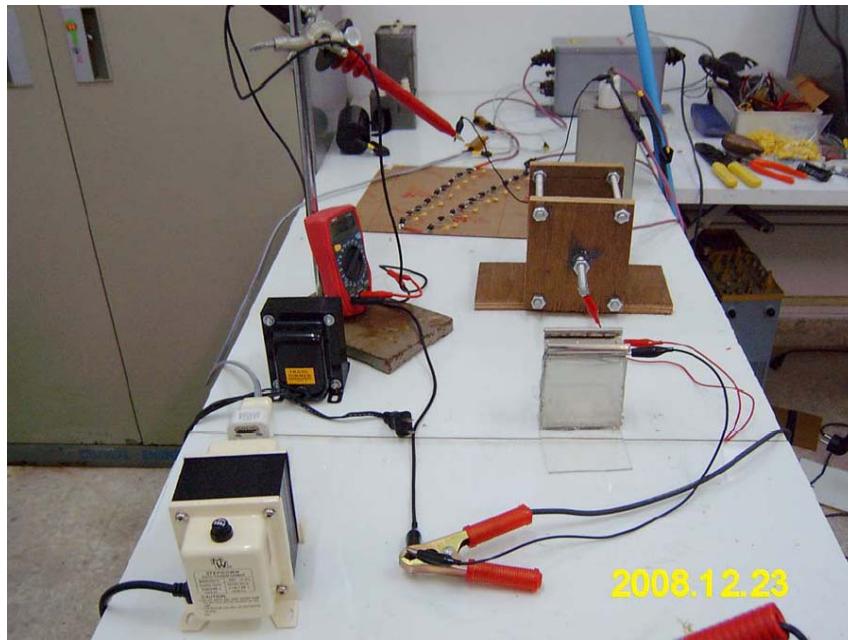
سانتیمتر استفاده گردید. برای خشک کردن تفاله از آون یا خشک کن با گردش هوای داغ 105°C استفاده شد. زمان خشک شدن تا رسیدن به وزن ثابت برای هر تیمار اندازه گیری گردید.

برای عمل پرس و استخراج شربت پس از تیمار از پرس آزمایشگاهی مدل Hetich با ابعاد سطح 75cm^2 و ضخامت کیک پرس $1/5$ سانتی متر و دارای فشار حداقل 20 بار استفاده شد. در هر مرحله میزان مشخصی از نمونه های خالل تحت 20 بار (معادل 2 مگاپاسکال) فشار به مدت 5 دقیقه قرار گرفت و در فاصله هر پرس مقدار 10 میلی لیتر آب به وزن ثابت تفاله اضافه شد و پرس اعمال گردید. اضافه کردن آب مقطور به منظور حصول باقیمانده قند موجود در تفاله انجام شد (Eshtiaghi, & Knorr, 2000a).

(Knorr, 2002).

پالسها میرای لگاریتمی و یا مربعی دارا بود. یک منبع تغذیه AC (برق معمولی $220-240$ ولت 50 هرتز) برق را به یک منبع تغذیه DC منتقل کرده و در آنجا یک جریان خطی انرژی الکتریکی را به یک سری خازن منتقل کرده و انرژی ذخیره شده در خازن ها با یک کلید پالسی توسط دو الکترود به محافظه تیمار تخلیه می کنند. شکل ۱ سیستم اعمال میدان الکتریکی پالسی قوی را برای اعمال میدانی با قدرت 3 kV/cm نشان می دهد (Eshtiaghi, & Knorr, 2002).

تیمار PEF توسط میدان الکتریکی پالسی قوی با قدرت $8 \mu\text{F} 3\text{kV}$ با 20 پالس. پالسها از نوع میرای لگاریتمی فاصله هر پالس 1 ثانیه بود. نمونه های تیمارشده توسط میدان الکتریکی از نظر میزان بربیکس و هدایت الکتریکی با نمونه های تیمار شده توسط حرارت 80°C به مدت ثابت 15 دقیقه بروی دو اندازه خالل ضخیم و نازک چگندر به عنوان فرآیند حرارتی مقایسه گردیدند. برای اعمال تیمار حرارت از یک حمام بن ماری جوش (100°C) با ابعاد 50×30 درجه سلسیوس است.

شکل ۱- سیستم اعمال میدان الکتریکی پالسی قوی $8 \mu\text{F} 3\text{kV}$

خشک شدن تا رسیدن به وزن ثابت برای هر تیمار اندازه گیری گردید کلیه آزمایشات حداقل در سه تکرار انجام گردید و داده های به دست آمده در طرح فاکتوریل کاملاً تصادفی و با استفاده از جدول ANOVA تجزیه و تحلیل شده و میانگین های به دست آمده با تعیین حداقل اختلاف معنی دار آماری در سطوح $P \leq 0.05$ در آزمون چند دامنه ای دانکن^۱ با یکدیگر مقایسه گردیدند. برای محاسبات

برای اندازه گیری بربیکس شربت استخراجی از دستگاه رفارکتومتر و برای اندازه گیری میزان هدایت الکتریکی از دستگاه کنداکتیویتی متر مدل IDSC004 استفاده شد. بربیکس و هدایت الکتریکی شربت تعیین کننده میزان انتقال مواد از داخل شلول به شربت است. مقدار شربت بدست آمده نسبت به وزن نمونه بر حسب درصد به عنوان راندمان محاسبه گردید. (Eshtiaghi & Knorr, 2000b) و Maskooki & Eshtiaghi, 2010. برای خشک کردن تفاله از آون یا خشک کن با گردش هوای داغ 105°C استفاده شد و زمان

1- Duncan Multiple Range Test

به طور معنی داری ($P \leq 0.05$) بیشتر از شاهد و اعمال حرارت 80°C می‌باشد. نتایج به دست آمده حاکی از افزایش قابل ملاحظه خروج مواد از سلولهای چندر صرفظ از مرحله پرس می‌باشد. افزایش قابلیت نفوذ بافت‌های خلال چندر تحت اثر میدان و در نتیجه خروج بیشتر مواد درون سلولی نسبت به تیمار حرارتی به داخل شربت اطراف مهم ترین عامل می‌باشد. در هنگام تخریب کامل بافت‌های گیاهی و سلول و وسیله اعمال حرارت به دلیل تخریب کامل بافت‌های گیاهی و سلول و ایجاد بافت همگن و کلوخه‌ای بخشی از مواد در داخل بافت‌های لهیده ناشی از حرارت گیر افتاده و قادر به ورود آنی به درون شربت نیستند. در حالی که در فرآیند ایجاد نفوذ پذیری در غشای سلول چند و بافت‌های گیاهی خلال چندر نفوذ پذیر شده بدون این که آسیبی به قسمت‌های دیگر دیواره سلول و ترکیبات درون سلولی وارد گردد. در نتیجه خلال ظاهری سالم دارد اما به طور قابل ملاحظه ای نفوذ پذیر شده است. که با نتایج به دست آمده در تحقیقات Knorr و همکاران (۲۰۰۱) و El-Belghiti (۲۰۰۵) همکاران کاملاً مطابق است.

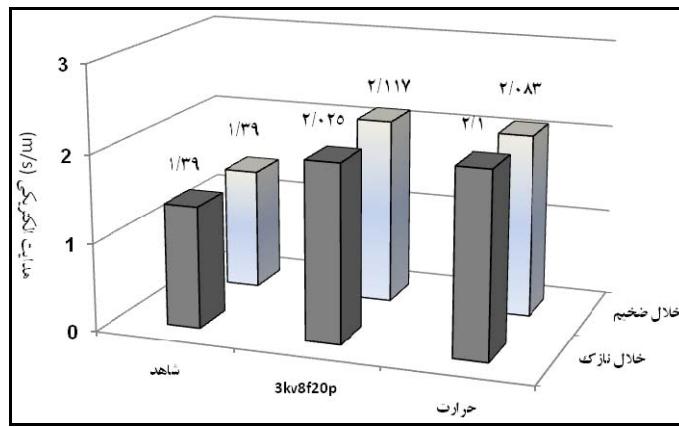
آماری از نرم افزار SigmaStat3.1 و برای رسم منحنی‌ها و اشکال از نرم افزار Microsoft Excel استفاده شد.

نتایج و بحث

در بررسی اولیه نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل آماری فاکتور اعمال فرآیند درسه سطح (شاهد، $20\text{ }\mu\text{kV}$ با $20\text{ }\mu\text{A}$ پالس، حرارت 80°C به مدت ثابت ۱۵ دقیقه) و اعمال پرس در سه سطح (مواحل اول، دوم و سوم) برای هردو نوع خلال ضخیم و نازک به طور جداگانه و اثرات متقابل آنها بر یکدیگر نشان داد که اختلاف کاملاً معنی دار آماری در سطح ($P \leq 0.01$) وجود دارد. میزان هدایت الکتریکی و بریکس شربت به عنوان شاخص‌های انتقال جرم در فرآیند‌های پس از تیمار در نظر گرفته شدند.

قابلیت هدایت الکتریکی

همانطور که در شکل ۲ مشاهده می‌گردد میزان هدایت الکتریکی شربت خام حاصل از اعمال میدان الکتریکی $20\text{ }\mu\text{kV}$ با $20\text{ }\mu\text{A}$ پالس

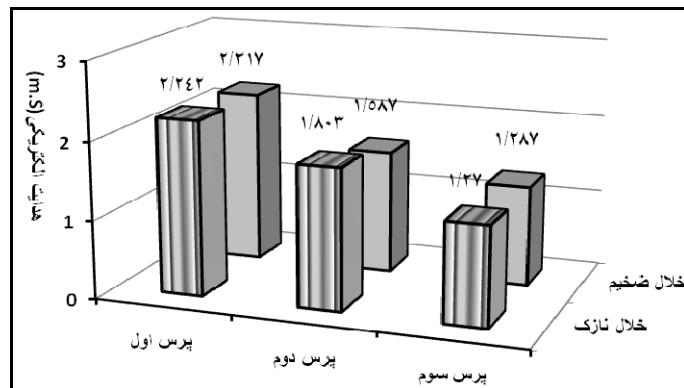
شکل ۲- تأثیر تیمارهای اعمال میدان الکتریکی پالسی قوی و حرارت روی میزان هدایت الکتریکی شربت خام چندر قند.

پی و پرس مداوم (10 min و 5 Mpa) راندمان تولید را به ۵۱ تا ۷۶ درصد افزایش می‌دهد (ذرات پالپ $1/5$ میلی متر) و وقتی ذرات 3 میلی متر بودند راندمان استخراج $30\text{--}70$ درصد بود. در شکل ۳ مقایسه میزان هدایت الکتریکی که ناشی از خروج یونها از داخل سلول چندر به درون شربت برای دو قطر متفاوت خلال نازک و ضخیم پس از هر مرحله پرس نشان داده شده است. بالاترین میزان هدایت الکتریکی به دست آمده برای هر دو نوع خلال در اولین مرحله پرس به دست آمده است و طبیعتاً کمترین میزان مربوط به پرس مرحله سوم است و بین هر سه مرحله پرس اختلاف کاملاً معنی دار آماری وجود دارد. به عبارت دیگر بیش از 90% درصد

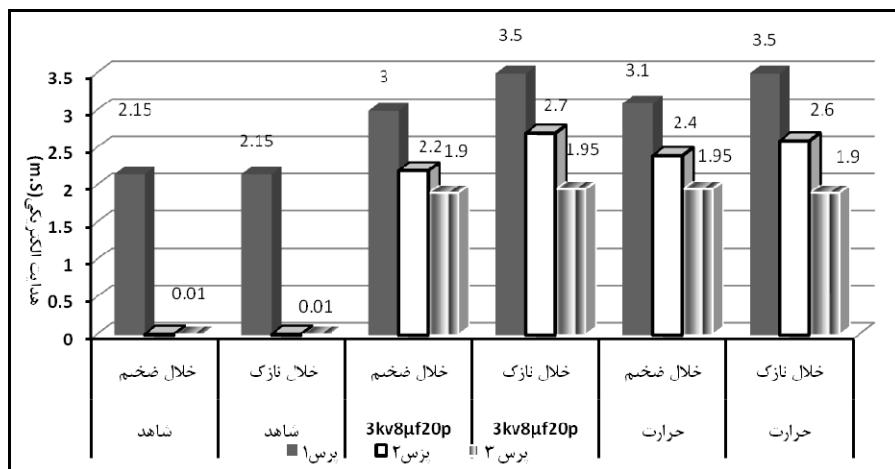
هم چنین مقایسه میزان هدایت الکتریکی در شربت حاصل از اعمال هردو تیمار در شکل ۳ نشان داده شده است. اعمال حرارت و میدان الکتریکی در خلال نازک تر به طور معنی داری بیشتر از خلال ضخیم می‌باشد و ناشی از تأثیر قطر نمونه و انتقال جرم و حرارت بیشتر در تیمار حرارتی و هم چنین انتقال جرم بیشتر در میدان الکتریکی و استخراج بیشتر مواد است. به طور طبیعی با کاهش ضخامت و اندازه بافت‌های گیاهی میزان تأثیر فرآیند PEF تشکید شده و انتقال مواد درون سلولی با سهولت بیشتری انجام می‌گیرد. بر اساس تحقیقات انجام شده توسط Knorr و همکاران (۲۰۰۱) پیش فرآوری آب هویج با $50\text{ }\mu\text{A}$ در میدان 26 kV/cm به صورت پی در

شده اند. همانطور که ملاحظه می‌گردد میزان هدایت الکتریکی شربت در پرس اول در هردو اندازه خلال برای تمام تیمارها (شاهد، میدان الکتریکی و حرارت) دارای بیشترین مقدار است.

خروج شربت در اولین مرحله پرس انجام گرفته است. نتایج حاصل از اندازه گیری هدایت الکتریکی شربت خام تحت تأثیر هرسه فاکتور تیمار، اندازه قطر خلال و مراحل پرس در شکل ۴ با یکدیگر مقایسه

شکل ۳- اثر مراحل مختلف پرس بر میزان هدایت الکتریکی شربت حاصل از سه مرحله پرس در دو نوع خلال نازک و ضخیم تحت تیمارهای مختلف و مقایسه با شاهد.

شکل ۴- مقایسه اثر توأم اندازه خلال و مراحل پرس.

خلال نازک است و بین شربت دو نمونه خلال نازک و ضخیم تفاوت کاملاً معنی دار آماری وجود دارد درست طبق $p \leq 0.05$ که ناشی از تأثیر قطر یا ضخامت نمونه بر میزان استخراج می‌باشد و به طور طبیعی با کاهش اندازه قطر خلال اثرپذیری و در نتیجه خروج بیشتر مواد مشاهده می‌گردد. اثر ضخامت خلال در فرآیند حرارتی نیز مشاهده می‌گردد و برای نمونه‌های شاهد فاقد اختلاف معنی دار می‌باشد. Rastogi و همکاران (۱۹۹۹)؛ Devito و همکاران (۲۰۰۸) و El-Belghithi و همکاران (۲۰۰۵) نشان دادند که اندازه خلال‌های چغندر قند نیز از عوامل مهم در این فرآیند است و زمان مورد نیاز برای حصول بهترین نتیجه در مرحله پیش فرآوری با میدان الکتریکی و نیز مراحل بعدی از جمله پرس و میزان پرس کردن نیز اهمیت زیادی

میزان هدایت الکتریکی در شربت حاصل از اعمال میدان الکتریکی برای خلال نازک از خلال ضخیم بیشتر و ناشی از تأثیر بیشتر تخریب می‌باشد اما این مقدار برابر شربت حاصل از تیمار حرارتی برای خلال نازک در اولین پرس است. مقایسه نتایج حاصل از پرس دوم کاهش قابل ملاحظه هدایت الکتریکی شربت حاصل را در تمام تیمارها نشان می‌دهد. کمترین مقدار مربوط به شربت خام حاصل از نمونه شاهد و بیشترین مقدار در نمونه حاصل از فشردن خلال نازک پس از اعمال میدان الکتریکی می‌باشد. در پرس مرحله سوم به جز تیمار شاهد که دارای کمترین مقدار است بقیه تیمارها درست طبق $p \leq 0.05$ تفاوت معنی داری ندارند. به علاوه بالاترین مقدار هدایت الکتریکی مربوط به شربت حاصل از اعمال میدان الکتریکی بر

بالاترین تخریب غشا مورد نیاز است. (Jemai, & E.Vorobiev, 2006). اثر PEF بسته به شدت میدان و تعداد پالس میزان تخریب سلول متفاوت است (Jaeger *et al.*, 2008). اگرچه استخراج قند از چغندر قند در شرایط درجه حرارت محیط امکان پذیر است اما تنظیم درجه حرارت برای حصول حداکثر استخراج باید مورد بررسی قرار گیرد علاوه بر این تنظیم شرایط میدان از نظر قدرت و انرژی مورد نیاز اهمیت زیادی دارد تا این فرآیند بتواند در سطح اقتصادی مورد استفاده قرار گیرد. (Eshtiaghi & Knorr, 2002).

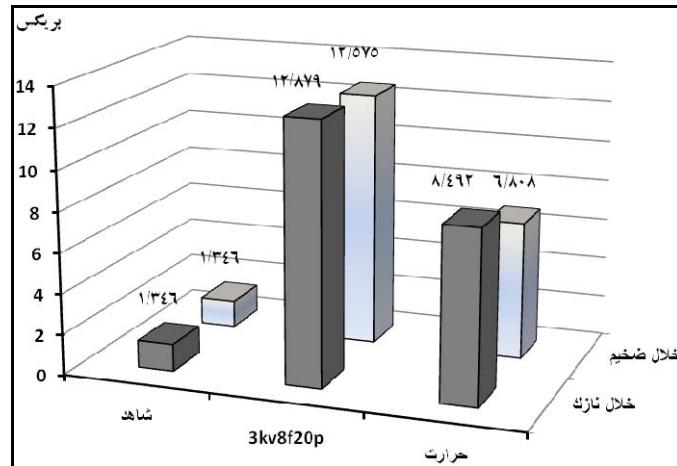
اثر توأم اندازه خلال و مراحل پرس بر بریکس شربت خام در شکل ۶ نشان داده شده است. بیشترین میزان خروج مواد قندی در مرحله اول و از خلال نازک به دست آمده است. به عبارت دیگر هنگامی که خلال های چغندر تحت تأثیر پیش فرآوری با PEF قرار می گیرند میزان خروج مواد قندی در مقایسه با تیمار حرارتی و شاهد افزایش قابل ملاحظه ای می یابند. با کاهش قطر خلال مقدار بریکس شربت حاصل در هردو فرآیند حرارت و اعمال میدان الکتریکی افزایش یافته است. تفاوت معنی دار در این تیمار بین اندازه دو خلال و مقدار بیشینه شربت خلال نازک نسبت به خلال ضخیم وجود دارد. همچنین تفاوت کاملاً معنی داری بین بریکس شربت حاصل از دو خلال در فرآیند حرارتی مشاهده می گردد و هردو نمونه دارای بریکس کمتری نسبت به نمونه های حاصل از اعمال میدان الکتریکی می باشند. کمترین بریکس به دست آمده در نمونه های شاهد برای هردو اندازه خلال است که با یک دیگر برابر و فاقد اختلاف معنی دارند. در این نمودار ها تأثیر بیشتر میدان نسبت به حرارت و نیز اهمیت قطر خلال ملاحظه می گردد. اثر اعمال میدان الکتریکی بر اندازه خلال نیز توسط جمایی و همکاران مورد ارزیابی قرار گرفته و آنها در این بررسی به رابطه قطر خلال، شدت میدان و میزان نفوذ پذیری و تخریب غشا اشاره نمودند. به عبارت دیگر با افزایش قطر خلال میدانهای با شدت بیشتری برای رسیدن به

چغندر است (Eshtiaghi & Knorr, 2000b). بیشترین بریکس شربت مربوط به نمونه های تیمارشده تحت تأثیر میدان الکتریکی در مرحله اول پرس در هر دو اندازه خلال و کمترین آن مربوط به نمونه های شاهد در مرحله سوم پرس است. مقدار بریکس شربت در فرآیند حرارتی نسبت به تیمار میدان در هرمه مرحله پرس کمتر می باشد. اختلاف معنی داری بین بریکس حاصل از نمونه های تیمارشده با حرارت و اعمال میدان الکتریکی در دو اندازه خلال مشاهده نمی گردد ($p \leq 0.05$).

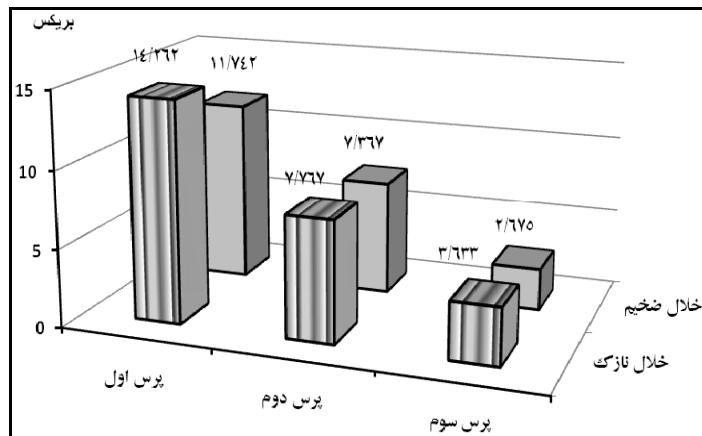
دارد. در این آزمایشات مشخص گردید که پس از دو مرحله پرس مقدار ماده خشک شربت به دست آمده در شرایط وزنی مساوی دو برابر ماده خشک بدست آمده نسبت به شاهد است و نشان دهنده افزایش راندمان شربت حاصل از پرس نسبت به تیمار شاهد است.

بریکس یا مواد جامد محلول

در شکل ۵ میزان بریکس شربت خام به دست آمده از اثر میدان الکتریکی $3kV\ \mu F\ 8\ \text{با} ۲۰\ \text{پالس}$ و نیز حرارت 80°C و شاهد با یک دیگر مقایسه شده اند. بیشترین میزان بریکس برای نمونه های حاصل از اعمال میدان الکتریکی به دست آمده است. به عبارت دیگر هنگامی که خلال های چغندر تحت تأثیر پیش فرآوری با PEF قرار می گیرند میزان خروج مواد قندی در مقایسه با تیمار حرارتی و شاهد افزایش قابل ملاحظه ای می یابند. با کاهش قطر خلال مقدار بریکس شربت حاصل در هردو فرآیند حرارت و اعمال میدان الکتریکی افزایش یافته است. تفاوت معنی دار در این تیمار بین اندازه دو خلال و مقدار بیشینه شربت خلال نازک نسبت به خلال ضخیم وجود دارد. همچنین تفاوت کاملاً معنی داری بین بریکس شربت حاصل از دو خلال در فرآیند حرارتی مشاهده می گردد و هردو نمونه دارای بریکس کمتری نسبت به نمونه های حاصل از اعمال میدان الکتریکی می باشند. کمترین بریکس به دست آمده در نمونه های شاهد برای هردو اندازه خلال است که با یک دیگر برابر و فاقد اختلاف معنی دارند. در این نمودار ها تأثیر بیشتر میدان نسبت به حرارت و نیز اهمیت قطر خلال ملاحظه می گردد. اثر اعمال میدان الکتریکی بر اندازه خلال نیز توسط جمایی و همکاران مورد ارزیابی قرار گرفته و آنها در این بررسی به رابطه قطر خلال، شدت میدان و میزان نفوذ پذیری و تخریب غشا اشاره نمودند. به عبارت دیگر با افزایش قطر خلال میدانهای با شدت بیشتری برای رسیدن به

شکل ۵- مقایسه اثر قطر خلال و فرآیندهای پالس های الکتریکی و حرارت روی میزان بریکس شربت خام چغندر قند.

شکل ۶- مقایسه اثر توانمندی قطر خالل و مواحل پرس روی بربکس شربت خام چغندر قند تیمار شده با میدان الکتریکی.

نوار ضخیم $11/10 \pm 0.84$ می باشد که از نظر آماری معنی دار نمی باشد و نتایج قابل توجه در پرس مرحله دوم و سوم بدست آمده بطوری که هیچ تغییر وزنی پس از پرس مجدد تفاله حاصل نشد در حالی که مقدار وزنی تفاله حاصل از پرس در مرحله دوم و سوم در نمونه های تیمار شده با PEF مقادیر کمتری را نشان می دهد و این نتایج به علت خروج مقدار بیشتری شربت به واسطه ایجاد تخریب در غشاء سلول و قابل نفوذ شدن نمونه های تیمار شده نسبت به نمونه های شاهد می باشد (Ade-Omowaye *et al.*, 2001 و Ade-Omowaye *et al.*, 2002 Omowaye *et al.*, 2001).

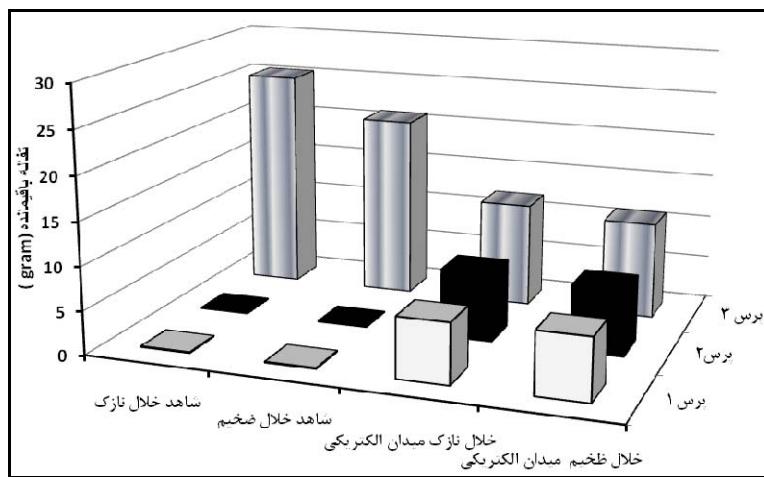
تأثیر تیمار PEF روی راندمان شربت خام

به موازات بررسی مقدار تفاله، مقدار شربت حاصل از سه مرحله پرس پس از اعمال تیمار با PEF بانمونه های خام (تیمار نشده) مورد ارزیابی قرار گرفت.

در جدول (۱) مقادیر شربت حاصل از سه مرحله فشردن نمونه های شاهد و تیمار بر حسب میلی لیتر نشان داده شده اند. نتایج نشان داد که مقدار شربت حاصل از فرآیند PEF در هر دو اندازه خالل به میزان تقریبی $1/5$ برابر بالاتر از مقدار شربت حاصل از نمونه های تیمار در پرس مرحله اول می باشد . نتایج قابل توجه در پرس مرحله دوم و سوم نشان می دهد که بدلیل عدم تخریب غشاء سلول و ایجاد روزنه های چگونه شربتی در نمونه های خام خارج نشده در حالی که برای نمونه های تیمار شده با PEF در هر دو مرحله خروج شربت نشان داده شده اند و حاکی از تأثیر قابل ملاحظه PEF بر قابل نفوذ نمودن غشاء سلول می باشد. بین نمونه های خالل بزرگ و خالل کوچک در هیچکدام از مواحل پرس تفاوت معنی دار آماری مشاهده نمی شود شکل ۸ تفاوت بین راندمان شربت را پس از اعمال تیمار PEF در سه مرحله پرس نشان می دهد.

در تحقیقات انجام شده توسط Jemai و همکاران (۲۰۰۶) کاربرد PEF میدان های الکتریکی پالسی به عنوان یک فرآیند واسطه ای برای استخراج شربت از خالل چغندر قند مورد تأیید قرار گرفته است . در این تحقیق آنها خالل هایی با اندازه بلند را در مقیاس پالیوت و با استفاده از پرس دارای سینی های متعدد (چند گانه) با ظرفیت $4/5-15$ کیلوگرم تحت تأثیر یک میدان الکتریکی با ژتراتور $1\text{ kV}-1\text{ kA}$ قرار دادند . بهترین نتایج پس از اعمال تیمار PEF و دو مرحله پرس به دست آمد و راندمان استخراج تا 80 درصد خروج مواد قندی از نمونه ی تیمار شده حاصل گردید . از دست رفتن قند در پالپ نمونه ها تا میزان 3 درصد کاهش یافت میزان خلوص شربت بطور سیستماتیک با اندازه گیری روش کالریمتری و با استفاده از اسپکتروفوتومتر شربت قبل و بعد از تیمار با PEF بطور قابل ملاحظه ای افزایش نشان داد و دورت شربت بدست آمده نسبت به روش تیمار حرارتی 3 تا 4 برابر کمتر از بود. به علاوه مقدار قابل ملاحظه ای سدیم و پتاسیم و ازت (α -آئینو) در نمونه ها و تفاله های تیمار شده با PEF بود که افزایش خلوص شربت را توجیه می کند (Lopez *et al.*, 2009).

مقدار وزنی تفاله حاصل از پرس پس از اعمال PEF
مقدار وزنی تفاله به دست آمده پس از اعمال kV PEF 3 و $8\mu F$ و 20 پالس روی دو اندازه متفاوت خالل ناچر (با قطر 2 ± 0.5 قطر و $3-5\text{cm}$ طول) و ضخیم (با قطر 0.5 ± 0.3 قطر و $3-5\text{cm}$ طول) در سه مرحله پرس اندازه گیری و با نمونه های خام مقایسه گردید که میزان تفاوت آنها در شکل ۷ نشان داده اند .
بطوریکه ملاحظه می شود مقدار تفاله باقیمانده پس از اولین پرس در نمونه خام به میزان قابل توجهی بیشتر از نمونه های تیمار شده با PEF است و تفاوت معنی داری بین دو اندازه خالل مشاهده نمی شود بطوری که مقدار تفاله برای نوار ضخیم $12/7 \pm 0.35$ و برای

شکل ۷- مقایسه تاثیر قطر خالل، مرحله پرس و تیمار با میدان الکتریکی روی میزان تفاله استحصالی.

جدول ۱- تاثیر قطر خالل و نوع تیمار روی مقدار حجمی وزنی شربت (میلی لیتر در صد گرم تفاله)

قطر خالل	تیمار	پرس مرحله سوم	پرس مرحله دوم	پرس مرحله اول
خالل نازک	خام (بدون تیمار)	-	-	$24/53 \pm 0/42$
خالل ضخیم	خام (بدون تیمار)	-	-	$29 \pm 0/36$
خالل نازک	(PEF) $3\text{m}\mu\text{f} \text{ و } 3\text{kV/cm}$ و ۲۰ پالس)	$10/9 \pm 0/28$	$14/99 \pm 0/52$	$37/3 \pm 0/35$
خالل ضخیم	(PEF) $3\text{m}\mu\text{f} \text{ و } 3\text{kV/cm}$ و ۲۰ پالس)	$10/54 \pm 1/41$	$13/14 \pm 1/45$	$38/9 \pm 0/84$

خشک کردن تفاله با هوای داغ

در شکل ۸ کاهش مقدار رطوبت یا کاهش وزنی تفاله های تیمار شده با PEF نسبت به تفاله های تیمار شده با فرآیند حرارتی در طول زمان تا رسیدن به وزن ثابت مشاهده می شود. زمان خشک شدن تفاله های حاصل از پیش تیمار با PEF کوتاهتر از زمان خشک شدن تفاله های حاصل از نمونه های تیمار نشده می باشد. علت این امر ناشی از حفظ ساختار فیزیکی خالل و افزایش روزنه درغشای سلول و عدم بهم چسبیدن بافتها ی چندر پی از اعمال میدان الکتریکی و در مقابل تخریب کامل بافت و ساختمان فیزیکی سلولهای چندر و ایجاد کلوخه و گیرافتادن رطوبت و مواد قندی در داخل آن است. به عبارت دیگر هنگامی که به منظور استحصال قند حرارتی اعمال شود، حرارت باعث تخریب کامل سلولهای چندر و خروج محتویات قندی می شود و به همراه آن ترکیبات دیواره سلولی مثل پکتین، پروتئین و ترکیبات سلولزی تخریب و لهیده شده نه تنها وارد شربت می شوند بلکه در تفاله به صورت یک توده خمیری شکل به هم چسبیده باقی میمانند. بهم چسبیدن این بافت خمیری سبب گیرافتادن بخشی از شربت و محتویات قندی شده و سبب می شود که عمل استحصال شربت در پرس با اشکال صورت گیرد و راندمان استحصال کاهش می یابد. در نتیجه مواد قندی و رطوبت موجود در

اثر میدان الکتریکی بر مقدار و سرعت خشک شدن تفاله باقیمانده

به نظرور حصول شربت با درصد قند بالا خالل ها پس از تیمار با PEF در سه مرحله پرس شدن با اندازه گیری قند یه دست آمده نسبت به استخراج با تیمار حرارتی سرعت استخراج قند ۲ تا ۳ برابر سریعتر از زمانی است که تیمار حرارتی در 80°C اعمال می شود. علاوه بر این، وزن شربت استخراج شده در این فرآیند ۴۰ درصد بیشتر از وزن نمونه اولیه بود. در این آزمایشات مشخص گردید که تیمار PEF سبب افزایش استخراج قند در مقایسه با نمونه های کنترل و تیمار نشده در اندازه های خالل مشابه می گردد. در حین عمل پرس کردن بیشترین میزان شربت در اولین مرحله پرس به دست می آید (Maskooki & Eshtiaghi, 2010 و Jemai et al., 2003). Lopez et al., (2009) نشان دادند که راندمان استخراج ساکارز با شدت میدان ، زمان استخراج و درجه حرارت افزایش می یابد. استفاده از ۲۰ پالس در 7kV/cm شدت میدان و بالاخره درجه حرارت دارای اثرات قابل ملاحظه ای هستند. استفاده از ۲۰ پالس درین اثرات باقی می باشد. در مقایسه با نمونه های شاهد بین ۱۶-۲۰٪ برای درجه حرارت های 70°C و 20°C افزایش می دهد.

است و به دلیل خروج بیش از ۹۷ درصد شربت خام پس از اولین مرحله پرس با محاسبات اقتصادی برای ادامه فرآیند حتی می‌توان از پرس‌های اضافی صرف نظر نمود. آزمایشات قبلی نشان دادند که مقدار انرژی الکتریکی مورد نیاز برای تخریب کامل سلول‌ها با کاهش درجه حرارت افزایش پیدا می‌کند بنابراین فرآیند بهینه‌ای بایستی انتخاب گردد که هزینه‌های اعمال PEF و پیش حرارت دادن چندرها در یک کارخانه مورد ارزیابی قرار گیرد. هرجندگم کردن چندرها در جریان خط تولید در یک کارخانه رقم قابل توجهی را تشکیل نمی‌دهد. بنابراین اگر چندرها به قطعات کوچک‌تر تبدیل می‌شود و به صورت خلال در آیند استخراج در زمان کوتاه‌تری انجام شده و این فرآیند می‌تواند به افزایش تدریجی دما در مقیاس مورد نظر کمک نماید تا نیازی به گرم کردن چندرها نباشد. علاوه بر این حمل و نقل خلال در کارخانه آسانتر است. هم چنین تفاله حاصل از اعمال میدان الکتریکی با سرعت بیشتری خشک می‌شود. که از نظر اقتصادی در افزایش بهره وری و صرفه جویی انرژی مؤثراست.

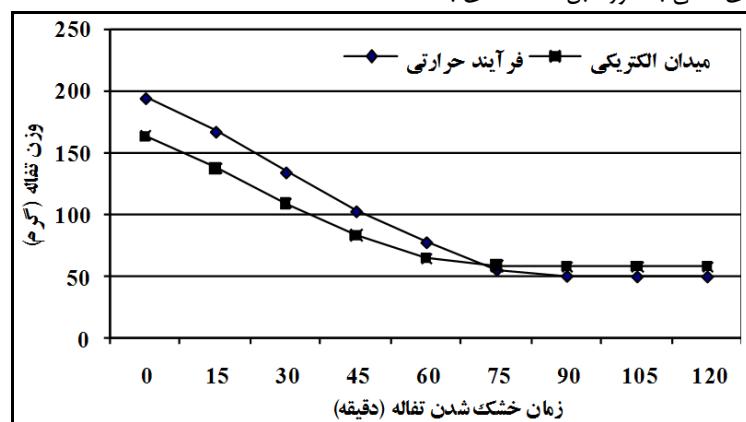
تشکر و قدردانی

طرح تحقیقاتی استخراج قند از چندر قند بالاستفاده از میدان‌های الکتریکی پالسی قوی با حمایت مالی، فنی و خدماتی صندوق حمایت از پژوهشگران و با نظرارت علمی و فنی استادی بزرگوار دکتر محمد رضا شکرانی و دکتر رسول کخدایی، مشاوره تخصصی استاد دکتر سید علی مرتضوی و مهندس محمد باقر باقرزاده، همکاریهای آزمایشگاهی، فنی و علمی آقایان دکتر عباس پوروزکی و خانم مهندس زهره کاظمی اجرا شده است. بدینوسیله از حمایتهای مالی، فنی و خدماتی صندوق حمایت از پژوهشگران ریاست جمهوری، دانشگاه ماهیدول تایلند و مرکز بررسی، آموزش و تحقیقات قند و چندر قند برای اجرای این پروژه قدردانی می‌گردد.

تفاله افزایش می‌یابد و دیرتر خشک می‌شود.. این در حالی است که در روش استخراج با میدان‌های الکتریکی به دلیل انجام عملیات در دمای معمول تخریب و نفوذپذیری سلول به نحوی است که ساختمان فیزیکی خلال سالم می‌ماند و فقط متخلخل و نفوذ پذیر می‌شود. این حالت باعث می‌شود که فقط ترکیبات محلول مثل قندها و املاح خارج شده و بقیه ترکیبات سلولی وارد شربت نشوند و درنتیجه عملیات پرس ساده‌تر انجام شود و تفاله حاصل رطوبت و مواد قندی کمتری داشته باشد و سریعتر خشک شود (Vorobiev & Lebovka, 2008). بدینهی است که انتقال حرارت و جرم در نمونه‌های تیمار شده توسط PEF با سهولت بیشتری انجام و سرعت خشک شدن افزایش Ade-Omowaye et al., 2001 و Ade-Omowaye et al., 2001 (2002 al., 2001).

نتیجه گیری

بطور خلاصه می‌توان گفت که جایگزینی فرآیند غیر حرارتی PEF بجای فرآیند حرارتی برای تخریب بافت‌های چندر در خط تولید کارخانه‌های تولید قند از چندر قند از دارای فواید بیشماری است. دو مقوله عمده برای صرفه جویی انرژی با اضافه کردن مرحله الکتروپوراسیون در این کارخانه‌ها وجود دارد . اولاً: استخراج می‌تواند در درجه حرارت‌های پایین و با نسبت شربت به وزن چندر کمتری انجام شود ثانیاً تغییر عمده‌ای در سایر قسمت‌های کارخانه ایجاد نمی‌گردد. اندازه خلال در فرآیند استحصال قند با پیش فرآوری توسط اعمال میدان‌های الکتریکی نقش عمده‌ای دارد. به دلیل این که خلال‌های نازک تحت اثر میدان قابلیت نفوذ بیشتری پیدا می‌کنند لذا خروج مواد قندی بیشتری در مرحله پرس دارند و علاوه بر این چون فرآیند میدان الکتریکی برخلاف فرآیند حرارتی سبب لهیگی و تخریب کامل سلولهای چندر نمی‌گردد لذا تشکیل کلوخه مرتبط و گیر افتادن شربت درون تفاله اتفاق نمی‌افتد و در نتیجه راندمان استحصال در مقایسه با روش‌های سنتی به طور قابل ملاحظه‌ای بالا

شکل ۸- کاهش وزنی تفاله‌های تیمار شده با PEF نسبت به تفاله‌های تیمار شده با فرآیند حرارتی در طول زمان بعد از سه مرحله پرس.

منابع

- Ade-Omowaye, B.I. O., Angersbach, A., Eshtiaghi, N. M., & D. Knorr, 2001. Impact of high intensity electric field pulses on cell permeabilisation and as pre-processing step in coconut processing. *Innovative Food Science and Emerging Technologies*, 1, Pp 203-209
- Ade-Omowaye, B. I. O., Taiwo, K. A., Eshtiaghi, N. M., Angersbach, A. and D. 2003. Knorr, Comparative evaluation of the effects of pulsed electric field and freezing on cell membrane permeabilisation and mass transfer during dehydration of red bell peppers.*Innovative Food Science and Emerging Technologies*, 4. Pp.177-188.
- Ade-Omowaye, B. I. O., Rastogi, N. K., Angersbach, A., & D. Knorr, 2002Osmotic dehydration of bell peppers: influence of high intensity electric field pulses and elevated temperature treatment. *Journal of Food Engineering*, 54, . Pp. 35-43.
- Barbosa-Cánovas, G.V., Nieto Gongora, M. M., Pothakamury, U. R. and B.G.Swanson.1999. Preservation of foods with pulsed electric fields Academic Press Ltd. London(). pp. 1-9, 76-107, Pp.108-155
- Bluhm H., and M. Sack, 2009. Industrial-Scale Treatment of Biological Tissues with Pulsed Electric Fields Forschungszentrum Karlsruhe GmbH, Institute for Pulsed Power and Microwave Technology,Postfach 3640, D-76021. Karlsruhe
- De Vito, F., G. Lebovka, N. I. , Shynkaryk N.V. and E. Vorobiev 2008. Pulse Duration and Efficiency of Soft Cellular Tissue Disintegration by Pulsed Electric Fields *Food Bioprocess Technol*. 1.Pp. 307-313
- Dunn, J. E. and Pearlman , J. S. 1987. Methods and apparatus for extending the shelf-life of fluid food products. Maxwell Laboratories, Inc. U. S. Patent 4,695,472 .
- Dunne, C. P., Dunn. J., Clark, W., Ott , T. and Bushnell, A. H. 1996. Application of high energy electric field pulses to preservation of foods for combat rations. *Science and Technology for Force XXI*. Department of the Army. Norfolk, Virginia. 5, Pp.24-27 .
- El- Belghiti, K., Rabhi, Z.and E . Vorobiev, 2005a. Effect of centrifugal force on the aqueous extraction of solute from sugar beet tissue pretreated by a pulsed electric field. *Journal of Food Process. Engineering*. 28, Pp 346–358.
- El- Belghiti ,K ,Rabhi,Z.and E.Vorobive, 2005b. Kinetic model of sugarbeat diffusion from sugarbeet tissue treated by pulsed electric field. *The sagkood Agric* ,vol85,Pp. 213-218
- Eshtiaghi, M.N.and D. Knorr, 2000a. Anwendung elektrischer Hochspannungs impulse zum Zellaufschluss bei der Saftgewinnung am Beispiel von Weintrauben. *LVT*, 45, Pp. 23-27.
- Eshtiaghi, M.N. and D. Knorr, 2000b. Application of high electrical pulsed field for cell disintegration and sucrose extraction from sugar beet. International patent No:WO, 0996434
- Eshtiaghi,M. N. and D. Knorr, 2002. High electric field pulse pretreatment: Potential for sugar beet processing. *J. Food Engineering*, 52, Pp. 578–583.
- Jaeger, H., Balasa, A.and D. Knorr, 2008.Food Industry Applications for Pulsed Electric Fields Electrotechnologies for Extraction from Food Plants and Biomaterials, DOI:10.1007/978-0-387-79374-0_7,C.Springer Science,Business Media, LLC
- Jemai , A.B. and E. Vorobiev , 2003. Enhanced leaching from sugar beet cossettes by pulsed electric field *Journal of Food Engineering* 59. Pp 405–412.
- Jemai, A.B. and E.Vorobiev, 2006. Pulsed Electric Field assisted Pressing of Sugar Slices: Toward a novel process of cold juice extraction *Biosystems Engineering* 93,1, pp57-68.
- Jeyamkondan,S., Jayas D. S. and , R. A. Holley.1999. Pulsed electric field processing of foods: a review. *J Food Protect.* 62,Pp. 1088-1096
- Knorr, D., Angersbach, A., Eshtiaghi, M.N. Heinz, V., and D. U. Lee, 2001. Processing concepts based on high intensity electric field pulses. *Trends in Food Science and Technology*, 12. Pp.129-135.
- Knorr, D., and A. Angersbach, 1998. Impact of high electric field pulses on plant membrane permeabilization. *Trends Food Sci. Technol.* 9. Pp.185-191.
- Knorr, D., Geulen, M., Grahl, T., & W. Sitzmann, 1994. Food application of high electric field pulses. *Trends in Food Science and Technology*, 5, Pp. 71-75.
- Lopez , N., Puertolas, E., Condo, S., Raso Javier.n., A. and I. lvarez, 2009. Enhancement of the solid-liquid extraction of sucrose from sugar beet (*Beta vulgaris*) by pulsed electric fields. *LWT - Food Science and Technology* 42, Pp. 1674–1680
- Maskooki, A.M. and Eshtiaghi M.N. Effect of Various Pulsed Electric Fields Conditions on Extraction of Sugar from Sugar Beet.2010, *Iranian Food Science and Technology Research Journal*, Vol 5, No 2. Pp.151-162

- Quass, D.W., 1997. Pulsed electric field processing in the food industry. A status report on PEF. Palo Alto, CA. Electric Power Research Institute. CR-109742.
- Rastogi, N.K., , Eshtiaghi, M.N.and D. Knorr,1999. Accelerated Mass Transfer During Osmotic Dehydration of High Intensity Electrical Field Pulse Pretreated Carrotl of food science ,Volume 64, 6, Pp. 1020- 1023
- Vega-Mercado, H., Gongora, M. M. -Nieto, G. V., Barbosa- Cánovas, G.V and B. G. Swanson1999. Nonthermal preservation of liquid foods using pulsed electric fields. Handbook of Food Preservation. Marcel Dekker, Inc. New York ..
- Vorobiev, E. and Lebovka ,N. 2008, Pulsed-Electric-Fields-Induced Effects in Plant Tissues: Fundamental Aspects and Perspectives of Applications Electro technologies for Extraction from Food Plants and Biomaterials, DOI: 10.1007/978-0-387-79374-0 2, C .Springer Science+Business Media, LLC
- Zimmerman, U., 1986. Electrical breakdown, electroporation and electrofusion. Rev Physiol BioChem Pharmacol. 105 ,pp. 175-256

Comparison of Pulse Electric Field and Thermal Processing on Mass Transfer in Sugar Extraction from Sugar Beet

A. Maskooki ^{1*} - M. N. Eshtiaghi ²

Received: 15-01-2011

Accepted: 10-08-2011

Abstract

The effect of pulse electric field on mass transfer in sugar beet cossettes with different thicknesses were investigated and compared with traditional thermal processing. Two kinds of sugar beet cossettes 3 ± 0.5 cm and 2 ± 0.5 thicknesses with 3–5 cm long subjected to Pulse electric field (3kV, 8 μ F, and 20 pulse) and compared with heat treated samples (80°C for 15 minutes) as conventional thermal processing. All treated samples were pressed at 20 Bar (2Mpa) using laboratory press. Brix, electrical conductivity as mass transfer index, yield and drying rate of pulp for each treatment were evaluated. Further to statistical analysis, the results showed that the Brix and electrical conductivity as well as juice yield in PEF treated samples especially in thin cossettes were two times higher than thermal treated samples. The majority of juice extracted in the first step of pressing process. In addition, the drying rate of pulp amount in PEF treated samples was significantly higher than thermal treated one. This phenomenon can be due to keeping of physical structure of cossettes and increasing of porosities of PEF treated beet cells versus decomposed cell structure and lump formation which led to prevent the moisture release in thermal treated samples.

Keywords: Pulse electric fields, Mass transfer, Sugar beet, Brix, Electrical conductivity

1- Assistant Prof., Food Technology Dept. of Khorasan Research Institute for Food Science and Technology.
(*- Corresponding author Email: maskooki@yahoo.com)

2- Prof., Food Technology Dept. of Chemical Engineering, Mahidol University, Thailand.